

Entrevista a Santi Romero
[“Repensant els espais de la biblioteca en la Societat de la Informació”](#)

Publicada en la revista “ARGUS”
Editada per l’Associació de Professionals de la Informació de Québec
(Canadà). Volum 40, N° 2. Tardor 2011

1. How do you envisage the restoration or conversion of old buildings when they are transformed into a new library?

Per aventurar una solució arquitectònica òptima per a la reconversió d’un edifici antic per a un nou ús, em referiré als casos relacionats amb els edificis històrics, aquells que gaudeixen d’una qualitat arquitectònica i d’un prestigi històric atorgat per la comunitat.

Crec que el resultat ha de ser un edifici que respecti els conceptes arquitectònics que van ser la base del projecte original, sigui quina sigui l’època en què es va construir. Però la intervenció que s’hagi de fer en el moment actual ha de respondre a les necessitats que requereix l’ús per al qual està destinat. En poques paraules, per a mi un bon edifici rehabilitat és un edifici bonic i pràctic en el qual, a més, es poden detectar amb facilitat els moments històrics en els quals es va fer alguna intervenció. És per això que no em semblen bé les rehabilitacions que imiten la construcció antiga, sinó les que es resolen amb respecte però emprant tècniques i materials del moment en el qual s’intervé.

Tot això sembla molt complicat en el cas de l’arquitectura bibliotecària, on el que es demana amb més contundència és espais amples, visibles i flexibles. Però els arquitectes sabem que l’èxit de l’operació té molt a veure amb el talent de l’arquitecte i la seva capacitat per entendre quin tipus de biblioteca s’ha de fer.

Evidentment, hi ha tipologies d’edificis que fan més difícil la transformació en biblioteca. Estic pensant, per exemple, en cases unifamiliars i altres construccions amb espais fragmentats i distribuïts en moltes plantes. Per tant, és prioritari un estudi detallat que permeti comparar els requeriments del nou equipament amb les possibilitats d’adaptació de l’edifici. Entenc que cal una diagnosi favorable sobre l’estat de l’edifici, la capacitat de reconstrucció i l’interès urbà, arquitectònic i social de la reutilització. Donada la complexitat d’aquestes intervencions, és també recomanable que la solució adoptada respongui més a aspectes tècnics que no a voluntats polítiques.

2. What should be the strengths of a building destined to be a library today ?

Avui en dia no ens podem imaginar un edifici que no sigui flexible, accessible, confortable i sostenible. El repte actual és fer una arquitectura que pugui acollir totes les funcions i que pugui transformar-se al ritme que canvien les demandes socials i la tecnologia.

Per tant, l'edifici hauria de ser una mena de contenidor que permeti aquesta flexibilitat, on sigui fàcil la creació continuada de diferents àmbits (*"zones" en anglès*) que no siguin impersonals, freds o avorrits, sinó acollidors i confortables. Estic pensant en una arquitectura amb un elevat percentatge d'utilització d'eines relacionades amb l'interiorisme.

L'altre element és la imatge exterior, l'impacte urbà que hauria de tenir l'edifici bibliotecari. Sembla que hi ha dues tendències. Segons la primera, les noves biblioteques han de deixar de tenir una imatge representativa per convertir-se en una cosa més desmaterialitzada, una arquitectura que no irromp en el paisatge sinó que es fon en ell. La segona considera que el significat social de la biblioteca demana un edifici amb una certa presència física en la ciutat. Jo crec que hem d'anar per aquesta direcció, tot i que cal ser prudents i no caure en l'arquitectura simplement icònica.

3. How should the question of the reduction of space devoted to collections be apprehended ? Should the areas be reduced ? Or should the space be organized differently ?

La biblioteca actual no és només un espai d'informació i d'investigació, és un espai de formació, de trobada, d'integració, de diversió, de connexió i d'inercanvi. Tot i l'evidència del creixement de les col·leccions digitals i dels usuaris virtuals, crec que la biblioteca hauria d'orientar els espais més per a les persones que per als llibres.

Fins ara els càlculs per dimensionar les biblioteques es basaven en el nombre de documents, el sistema d'exposició, el nombre de punts de lectura, les distàncies entre els mobles, etc. Crec s'hauria de dimensionar amb paràmetres no tan numèrics. El que s'estalvia per la disminució de col·lecció física s'ha d'invertir en incrementar el rol social. A partir d'aquí, se'm fa difícil aventurar amb quins percentatges hem de treballar, més aviat crec que s'hauria d'analitzar cada situació.

En quant a l'organització, no es tracta de reduir unes àrees o d'establir una organització diferent. Una biblioteca ben organitzada és i seguirà sent la que disposa d'una àrea d'accés des de la qual s'accedeix amb facilitat als diferents àmbits. L'element de qualitat que hem d'assolir és que els espais han de poder modificar-se, ajuntar-se i separar-se fàcilment en funció de les noves demandes.

No voldria acabar sense afegir una consideració: el repte que té l'arquitecte que projecta una biblioteca es fa menys difícil amb un bon assessorament específic sobre arquitectura bibliotecària. Val la pena assegurar un bon resultat perquè, en general, el preu de la construcció és igual d'elevat per a un edifici ben organitzat que mal organitzat.